

ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΙ

ΜΥΓΔΑΛΙΕΣ

Μιά μέρα είδα κάτι παιδιά μέσα σὲ περιβόλι νὰ πετροβολοῦν τὴς ἀνθισμένες μυγδαλιές. Ἦταν τόσος ὁ θυμὸς τους, ποῦ θάλεγες τὰ δέντρα τοὺς ἔκαμαν κακὸ μεγάλο.

Πῆγα κοντὰ τους καὶ τοὺς μίλησα μὲ πόνο.

— Τόχουν τὰ χρόνια σας, τοὺς εἶπα, νὰ ζητᾶτε νὰ χαλάσετε. Ὅμως δὲ μιλεῖ κανένας νόμος μέσα σας, ποῦ λέει πῶς εἴσαστε πλασμένα ὄχι νὰ χαλᾶτε ἀλλὰ νὰ φτηνάνετε; Τέτοιος ἕνας νόμος κρύβεται καὶ στὴς μυγδαλιές, κι' ἄς μὴ φαίνωνται οἱ ἴδιες νὰ τὸ ξέρουν. Κυτᾶτε, ἂν μπορεῖτε, νὰ πιάσετε μὲ τ' αὐτιά σας ὅσα λένε μεταξὺ τους οἱ μυγδαλιές. Τί ἀκοῦτε;

— Δὲν ἀκοῦμε τίποτε, ἀποκρίθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς μικροὺς. Φαίνονται σὰ νὰ κοιμῶνται. Μὴ νειρεύονται;

— Ναί! Καὶ στ' ὄνειρέμα τους μολογοῦνε κάποια τῆς ζωῆς τους μυστικά, ποῦ δὲν τὰ χάρηκαν ἀκόμα. Γι' αὐτὰ μιλοῦν ἐνῶ ὀνειρεύονται. Κι' ὁ ἥλιος ἀπὸ πάνου ἄγρυπνος τὸν ὕπνο τους βλογάει. Παιδιά! Νὰ μὴν πειράζετε τῆς μυγδαλιές! Γιατὶ ὁ ἥλιος τῆς φυλάει. Κι' ὁ ἥλιος θὰ θυμώσῃ καὶ θὰ σᾶς καταρατῇ. Καὶ θὰ πέσῃ κάτου νὰ συντριφτῇ ἀπὸ τὸ θυμὸ του. Καὶ θὰ γίνῃ χίλια κομμάτια. Καὶ θὰ σᾶς κάψῃ κ' ἐσᾶς καὶ χῶμα θὰ σᾶς κάμῃ. Καὶ σκοτάδι ἄσωστο θ' ἀπλώσῃ ἀπάνου στὴ γῆ. Αὐτὸ θὰ πῇ θυμὸς!

ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΜΑ

Μοῦ φάνηκε σὰ νὰ ξύπνησα νεκρός.

Καὶ νὰ τ' ὀνειροφάντασμα μου.

Εἶχα σταματήσῃ τάχα ὕστερ' ἀπὸ δρόμο μακρινόν. Κι' ὅμως, ὅσο προσπαθοῦσα, δὲν εὑρίσκα ἀπὸ ποῦ εἶχα ξεκινήσῃ. Καὶ ποῦ, μὲ τῆς μοίρας τὴν ἀπόφαση, θὰ σταματοῦσα;

Θ' ἄραζα σὲ λιμάνι ἢ σὲ γκρεμό; Θαῦρισκα μιὰ φιλόξενη γαλήνη ἢ μιὰν ἄγρια τρικυμιὰ νὰ μὲ προσμένῃ;

Κανεῖς, ἀλοῖμονό μου, δὲν ἦταν ἐκεῖπέρα νὰ μοῦ τὸ πῇ! Κ' ἡ κούραση μοῦ θόλωνε τὸ νοῦ. Μοῦ ἔπνιγε κάθε σκέψη.

Ἀποφάσισα νὰ ζητήσω ἀνάπαψη ἐκεῖ ποῦ βρέθηκα. Κ' ἔπεσα, μέσ' τὸν ὕπνο μου, κι' ἀποκοιμήθηκα. Καὶ ξύπνησα, μέσ' τ' ὄνειρό μου. Κ' εἶδα ἕνα ὄνειρο ὁλοζώντανο, τοῦ ὀνείρου γέννημα κ' ἐκεῖνο.

Μιά ζωὴ καινούρια ἀρχίνησα νὰ ζῶ.

Ἐγώ, ὁ τυφλὸς στὰ μυστικά ποῦ ἀπλώνονται τριγύρω στὴ ζωὴ μου, ὅπως σὲ κάθε ἀλύτρωτῃ ζωῇ, γίνηκα ἄξαφνα προφήτης.

Μιά λάμψη γνώριμη μοῦ ἀνοίξε βαθιὰ τὰ μάτια. Κ' εἶδα ἕνα δρόμο ποῦ ἄρχιζε ἀπ' τὰ πόδια μου καὶ προχωροῦσε. Κ' ἔφερνε ἐνὸς μονάχα ἀνθρώπου τὰ βήματα τὰ περασμένα, μισόσβυστα κι' αὐτά. Κι' ἄρχισα νὰ τὸν περπατῶ αὐτὸν τὸ δρόμο. Κι' ὦ θάμα! Ὅσο τραβοῦσα, γνῶριζα τ' ἀχνάρια τὰ παλιά! Ἦτανε δικά μου!

Καὶ πῆγα ἐμπρὸς ποῦ πῆγαιναν ἐκεῖνα. Καὶ στάθηκα ὅπου στάθηκαν. Καὶ πάλι κινήσαμε μαζί. Κ' ἔτσι περάσαμε κακοτοπιές ἀπὸ καὶ μούσους καὶ πόνους βραχωμένους καὶ διαβήκαμε ποτάμια πλημμυρισμένα δάκρυα.

Κι' ὅλα τὰ εἶχα γνωρίσῃ ἄλλοτε καὶ κάπου. ὦ, πέτε μου τώρα ἐσεῖς, πικρόθυμα ἀπαντήματα, ποῦ βγήκατε νὰ μοῦ πληγώσετε τὸ νοῦ, πότε καὶ ποῦ σᾶς εἶδα καὶ σᾶς γνῶρισα;

Ἄξαφνα σταμάτησα τὰ βήματά μου. Μίσησα τὸ ταξίδι μου. Φοβήθηκα τὴν ἐρημιὰ τοῦ ἄφινᾶ ἀπὸ πίσω μου. Τίποτε δὲν ἔβλεπα μπροστά μου. Βάραθρο σκοτεινὸ, βαθύ. Τυφλὸ φαράγγι. Κι' ὁ δρόμος χάνονταν ἐκεῖ, σὰ ρυάκι μέσ' σὲ πέλαγο.

Ἐκεῖ, στὰ χεῖλη τοῦ γκρεμοῦ, θέλησα νὰ ξαποστάσω. Κ' ἐκεῖ ἔπεσα κι' ἀποκοιμήθηκα. Κι' ὅλα τὰ εἶχα λησμονήσῃ.

Καὶ μοναχὰ ξυπνῶντας ἔνοιωσα πῶς ἦταν ἡ ἴδια μου ζωὴ ἡ περασμένη, τοῦ ἦρθε καὶ πέρασε γοργὰ μπροστά μου.

ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ

Γύριζα κουρασμένος ἀπὸ μακρυνὸν περίπατο. Βραδεῖα ἀνοιξιὰτικη. Ἀρχίζε πειὰ νὰ σκοτεινιάσῃ. Δυὸ τρεῖς διαβάτες καματάρηδες συντρόφευαν τὸ γυρισμό μου. Λίγο ὄξω ἀπὸ τὴν πόλη, παράμερα τοῦ δρόμου, ἀκούσαμε πυροβολισμό. Πηδήσαμε τὸ χαντάκι καὶ τρέξαμε κατὰ τὸν κρότο. Μέσ' τὰ χαμόκλαδα, ἓνας ἀνθρωπος ἦταν πεσμένος καὶ κρατοῦσε ἀκόμα στὸ χέρι τὸ πιστόλι. Τὸν ἀνασηκώσαμε· πνοὴ δὲν εἶχε· τὰ μάτια του κλεισμένα· κατὰλευκο τὸ πρόσωπό του. Καὶ τὸ αἷμα βρύση ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ὡς ποῦ ν' ἀποφασίσωμε, φάνηκε νὰ προβαίνει ἀπὸ τὸ δάσος ἓνας ἀγριάνθρωπος, γνωστός ἀλήτης στὰ περίχωρα· ἄστεγος, γυμνός καὶ πάντα πεινασμένος. Ἦρθε κοντά μας καὶ μᾶς κύταξε ὅλους ἕναν ἕναν. Ἐσκυψε ὕστερα καὶ ξέτασε τὸ πρόσωπο τοῦ χτυπημένου. Ἀνοιξε τὸ στήθος του καὶ τὸν ἀκροάστηκε. Ἐπειτα μὲ κίνημα βουβὸ μᾶς ἔδειξε μιὰ τρύπα μόλις φανερὴ στ' ἀριστερὸ τὸ μέρος. Σηκώθηκε κ' εἶπε·

— Πέθανε. Ποιὸς τὸν γνωρίζει;

Κανένας δὲν ἀποκρίθηκε.

— Παληκὰρι δεκοχτὼ χρονῶν, καὶ πέθανε. Ἀκοῦτ' ἐκεῖ; Τί νιάτα! Καὶ τί ὁμορφιά! Καὶ πῆγε νὰ σκοτωθῇ, ὁ παλαβός. Ἀμναλὸς καλύτερα.

Στὸ χέρι του βαστοῦσε ὁ ζητιάνος τὸ πιστόλι καὶ τῶπαιζε κατὰ τὸ νεκρὸ, σὰ νὰ τὸν φοβέριζε.

— Καλὰ, δὲ φοβήθηκες τὸ θάνατο, παιδί μου, τοῦ ἔλεγε, δὲ ντραπήκες τὰ χρόνιά σου; Καὶ τώρα, θὰ λυπᾶσαι περισσότερο. Κακόμοιρε, ὁ ζωντανός, ὅσο κι' ἂν πονῇ, γιὰτρεύεται. Ὁ

πόνος τοῦ νεκροῦ, αὐτὸς εἶν' ὁ πειὸ μεγάλος! Κι' ὁ ἀγιάτρευτος. Δυστυχία σου! Κ' ἐμᾶς μὴ μᾶς ρωτᾷς. Λίγο μᾶς ξιπάζει ὁ θάνατός σου. Πέθανες καὶ σὲ ξεχάσαμε.

Ὁ ἀλήτης ἄρχισε νὰ παραλογάῃ. Τοῦ πῆρα τὸ πιστόλι ἀπὸ τὰ χέρια.

— Καὶ τώρα, τί καθόμαστε; εἶπα. Μπορεῖ καὶ νὰ ζῇ, ὁ δυστυχισμένος. Πιάστε νὰ τὸν σηκώσωμε. Νὰ τὸν πᾶμε στὴ χώρα.

— Σταθῆτε! φώναξε ὁ ἀλήτης. Αὐτοὶ ποὺ σκοτώνονται ἀφίνουν κ' ἓνα γράμμα ποῦ ξεμολογιῶνται. Νὰ τὸν ψάξωμε, νὰ μάθωμε τὴν αἰτία τοῦ σκοτωμοῦ του.

Καὶ πρὶν τὸν ἐμποδίσω, ἔχωσε τὰ χέρια στὴς τσέπες τοῦ νεκροῦ κ' ἔβγαλε ἓνα χαρτί. Τοῦ τ' ἄρπαξα καὶ τῶβαλα πάλι στὴ θέση του.

Ἀφοῦ πῆραν τὸ λείψανο, ἔμεινα ἐγὼ πίσω μὲ τὸν ἀλήτη.

— Τί θὰ καταλάβαινες νὰ μάθαινες τὸ μυστικὸ τοῦ εἶπα.

— Δὲν πειράζει κι' ἂν δὲν τῶμαθα. Ἦταν ὁλότελα κουτὸ αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο. Στὴν τσέπη του ἡῦρα τί νομίζεις; Μιὰ κι' ὀγδόντα! Ὅσο εἶχε αὐτὰ τὰ ψιλὰ μπορούσε νὰ μὴν πεθάνῃ. Καὶ δὲν τῶκαμε.

Καὶ μέτρησε μπροστά μου μὲ χαρὰ τ' ἀπόχημά του.

— Πῶς εἶχες τὴν τόλμη νὰ πάρῃς τὰ λεφτά! τοῦ εἶπα μὲ θυμό.

— Εἶναι δικὰ μου τώρα. Δὲν τὰ θέλει πειά.

— Ἐσὺ τί δουλειὰ κάνεις;

— Ζῶ.

Κ' ἔφυγε ἀργὰ κατὰ τὸ δάσος.